

2. OMÓWIENIE WYKONANIA BUDŻETU MIASTA RYBNIKA **ZA I PÓŁROCZE 2010 ROKU**

I. Budżet miasta Rybnika przyjęty przez Radę Miasta w dniu 4 stycznia 2010 r. (uchwałą Nr 692/XLVII/2010) zaplanowany został:

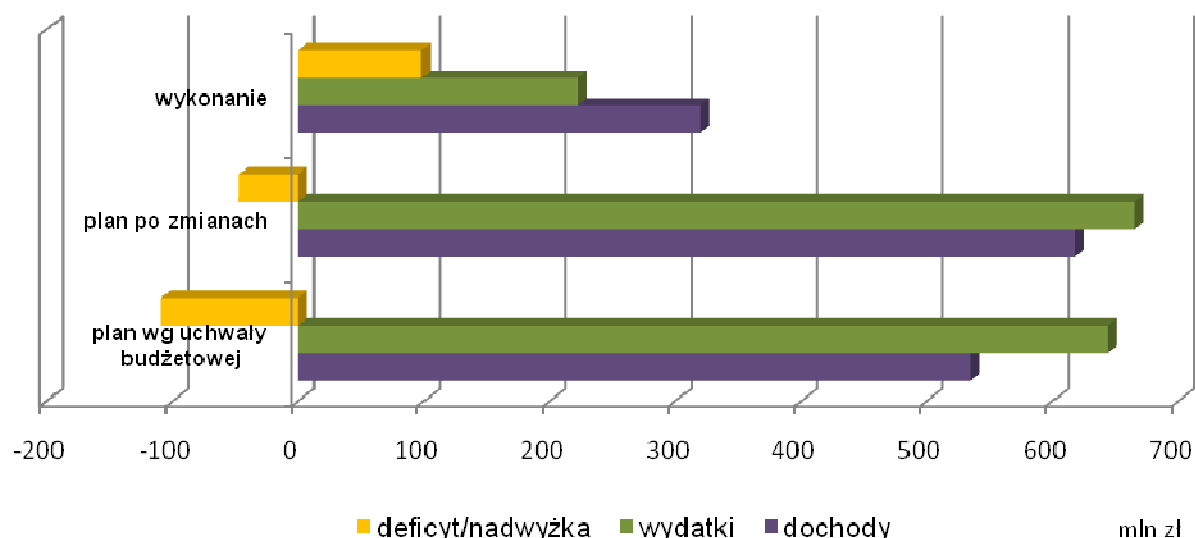
- po stronie dochodów w wysokości **534.985.965,99 zł**,
w tym:
 - dochody bieżące w kwocie 428.105.583,17 zł,
 - dochody majątkowe w kwocie 106.880.382,82 zł,
 - po stronie wydatków w wysokości **643.563.195,63 zł**,
w tym:
 - wydatki bieżące w kwocie 419.199.551,97 zł,
 - wydatki majątkowe w kwocie 224.363.643,66 zł
- i zakładał deficyt w kwocie **108.577.229,64 zł**.

W okresie sprawozdawczym prognozowane dochody zwiększono, w stosunku do planu pierwotnego, o kwotę 83.535.553,27 zł, tj. o 15,61 %, zaś planowane wydatki o kwotę 21.617.271,43 zł, tj. o 3,36 %. W wyniku dokonanych zmian zaplanowany deficyt budżetowy został zmniejszony o kwotę 61.918.281,84 zł.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r. budżet miasta, po dokonanych zmianach, zamykał się kwotami:

- **dochodów** **618.521.519,26 zł**,
w tym:
 - dochodów bieżących 491.668.012,38 zł,
 - dochodów majątkowych 126.853.506,88 zł,
- **i wydatków** **665.180.467,06 zł**,
w tym:
 - wydatków bieżących 450.382.246,96 zł,
 - wydatków majątkowych 214.798.220,10 zł.

Skorygowany planowany deficyt budżetu miasta w kwocie **46.658.947,80 zł** postanowiono sfinansować pożyczkami z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz innymi kredytami i pożyczkami, a także wolnymi środkami.

Miasto weszło w rok 2010 z zadłużeniem w wysokości 185.192.880 zł. W trakcie pierwszego półrocza zaciągnięto pożyczki w łącznej kwocie 19.007.286 zł: płatniczą z NFOŚiGW na prefinansowanie projektu ISPA/FS w kwocie 18.125.316 zł oraz z WFOŚiGW na budowę III kwatery składowiska odpadów komunalnych w kwocie 881.970 zł. Spłacono raty kredytów i pożyczek na łączną kwotę 5.524.560 zł. Ogółem zadłużenie Miasta wzrosło per saldo o 13.853.779 zł i na koniec I półrocza wynosiło 199.046.659 zł (bez zobowiązań wymagalnych OZB w kwocie 2.142 zł), w tym z tytułu emisji obligacji komunalnych w kwocie 90,5 mln zł, pożyczek zaciągniętych w WFOŚiGW: na budowę kanalizacji sanitarnej (47.065.101 zł), budowę III kwatery składowiska odpadów komunalnych (1.322.109 zł), budowę basenu krytego Zespołu Szkół Budowlanych (531.223 zł) i modernizację kompostowni w Zarządzie Zieleni Miejskiej (404.742 zł) oraz zaciągniętych w Banku Gospodarstwa Krajowego kredytów preferencyjnych ze środków Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych (185.652 zł), a także z tytułu pożyczki płatniczej z NFOŚiGW na prefinansowanie salda końcowego ISPA/FS (59.037.832 zł). W pierwszym półroczu 2010 roku był również do dyspozycji kredyt w rachunku bieżącym w wysokości 8 mln zł, z którego jednak nie korzystano.

Ogółem koszty obsługi długu wyniosły 171.960 zł, tj. 1,07 % planu rocznego. Niskie wykonanie wynika z faktu, że wypłata kuponów odsetkowych od wyemitowanych obligacji (łącznie 4,7 mln zł) przypada na IV kwartał.

Czasowo wolne środki pieniężne korzystnie lokowano na rachunkach terminowych. Z lokat terminowych i środków na rachunkach bankowych uzyskano (netto) odsetki w kwocie 994 tys. zł. W marcu br. całkowicie wycofano środki z funduszy inwestycyjnych i przyjęto na dochody budżetu przyrost (za cały 2009 rok i I kwartał br.) wartości jednostek uczestnictwa w kwocie 3.385 tys. zł. **Szacuje się na ponad pół miliona złotych straty Miasta z tytułu wycofania się z bezpiecznych funduszy inwestycyjnych rynku pieniężnego.**

II. DOCHODY BUDŻETOWE

1. Zwiększenie planu dochodów ogółem (per saldo)	o kwotę	+ 83.535.553,27 zł
1.1 Dochody bieżące		+ 63.562.429,21 zł
- dochody własne		+53.461.939,68 zł
* wpływy z podatków		+ 5.020.184,00 zł
* wpływy z opłat		+ 6.480.000,00 zł
* dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe		+ 35.123.294,85 zł
* odsetki od nieterminowo przekazywanych należności		+ 1.700.000,00 zł
* odsetki od środków finansowych		+ 50.000,00 zł
* dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego		+ 204.135,50 zł
* inne dochody należne Miastu na podstawie odrębnych przepisów		+ 11.724.325,33 zł
* udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych		- 8.000.000,00 zł
* udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych		+ 1.160.000,00 zł
- subwencja ogólna		+ 4.280.912,00 zł
- dotacje celowe z budżetu państwa		+ 2.646.269,03 zł
- dotacje z budżetu Unii Europejskiej		+2.918.138,50 zł
- inne dotacje		+ 255.170,00 zł
1.2 Dochody majątkowe		+ 19.973.124,06 zł
- dochody własne		+ 27.276.470,12 zł
* dochody z majątku gminy		+ 26.000,00 zł
* inne dochody należne Miastu na podstawie odrębnych przepisów		+ 27.250.470,12 zł
- dotacje celowe z budżetu państwa		+ 305.670,00 zł
- dotacje z budżetu Unii Europejskiej		- 9.146.816,06 zł
- inne dotacje		+1.537.800,00 zł

Podstawą dokonywania zmian w budżecie zadań własnych jest bieżąca analiza ich realizacji, zaś zmiany w planie subwencji ogólnej i dotacji celowych są wprowadzane sukcesywnie po otrzymaniu stosownych decyzji odpowiednich dysponentów środków.

Zwiększenie wpływów podatkowych dotyczy przede wszystkim podatku od nieruchomości od osób prawnych, z tytułu wyegzekwowanej (poprzez zajęcie rachunku bankowego) zaległości za 2004 rok w podatku od budowlanych usytuowanych w wyrobiskach górniczych (3.160 tys. zł) wraz z odsetkami za zwłokę (1.700 tys. zł) i kosztami egzekucyjnymi (290 tys. zł). Aktualnie sprawa opodatkowania wyrobisk górniczych jest rozpatrywana przez Trybunał Konstytucyjny. W przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny spór o opodatkowanie wyrobisk górniczych rozstrzygnie na niekorzyść gmin, wyegzekwowane należności trzeba będzie zwrócić podatnikowi wraz z ustawowymi odsetkami.

Wzrost prognozowanych wpływów z opłat dotyczy przychodów gminnego i powiatowego funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo ochrony środowiska z dniem 1 stycznia 2010 roku zostały włączone do budżetu.

Dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe obejmują wprowadzone do budżetu wpłaty Urzędu Skarbowego z tytułu zwrotu zapłaconego podatku VAT (od 2005 r.), dotyczącego wydatków związanych z budową kanalizacji sanitarnej (35,3 mln zł).

Zwiększenie innych dochodów należnych Miastu na podstawie odrębnych przepisów wynika głównie z wpłaty nadwyżki środków obrotowych zakładów budżetowych (6,6 mln zł), środków zlikwidowanych funduszy (3,1 mln zł) oraz wprowadzonych do planu dochodów niewykorzystanych środków WNW z 2009 r. (28,9 mln zł).

Przyczyny korekty wysokości prognozowanych wpływów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa oraz dotacji unijnych, związanych z realizowanymi inwestycjami, zostały przedstawione w dalszej części omówienia.

2. Plan dochodów budżetowych w pierwszym półroczu został zrealizowany w 51,70 %, w tym:

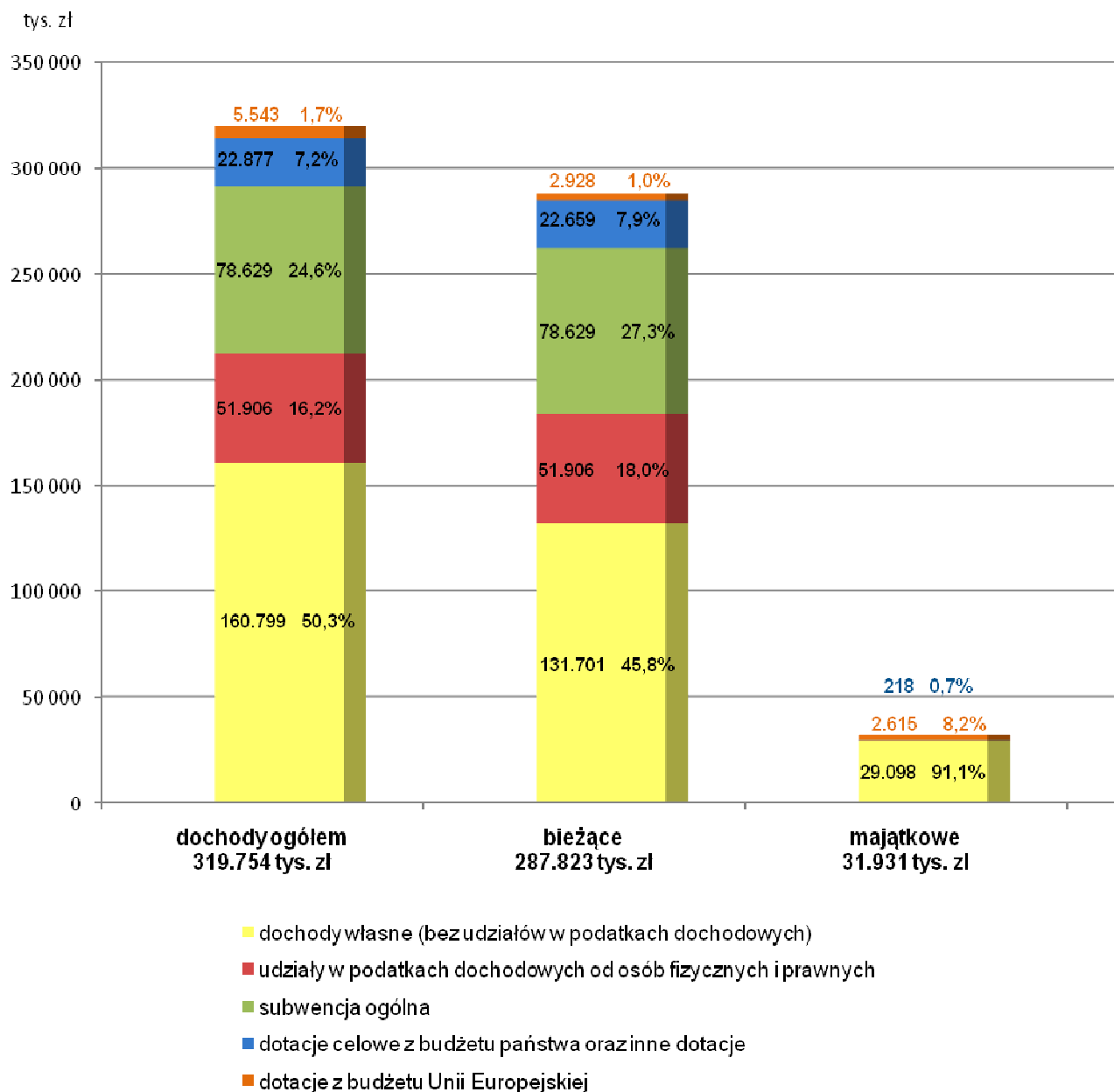
- ♦ dochody bieżące 58,54 % (plan 491.668.012,38 zł, wykonanie 287.823.291,13 zł)
- ♦ dochody majątkowe 25,17 % (plan 126.853.506,88 zł, wykonanie 31.931.364,19 zł)

Poziom realizacji dochodów według ważniejszych źródeł przedstawia się następująco:

A. Dochody własne	58,57 %
B. Subwencja ogólna	59,08 %
C. Dotacje celowe z budżetu państwa	53,84 %
D. Dotacje z budżetu Unii Europejskiej	7,37 %
E. Inne dotacje	9,81 %

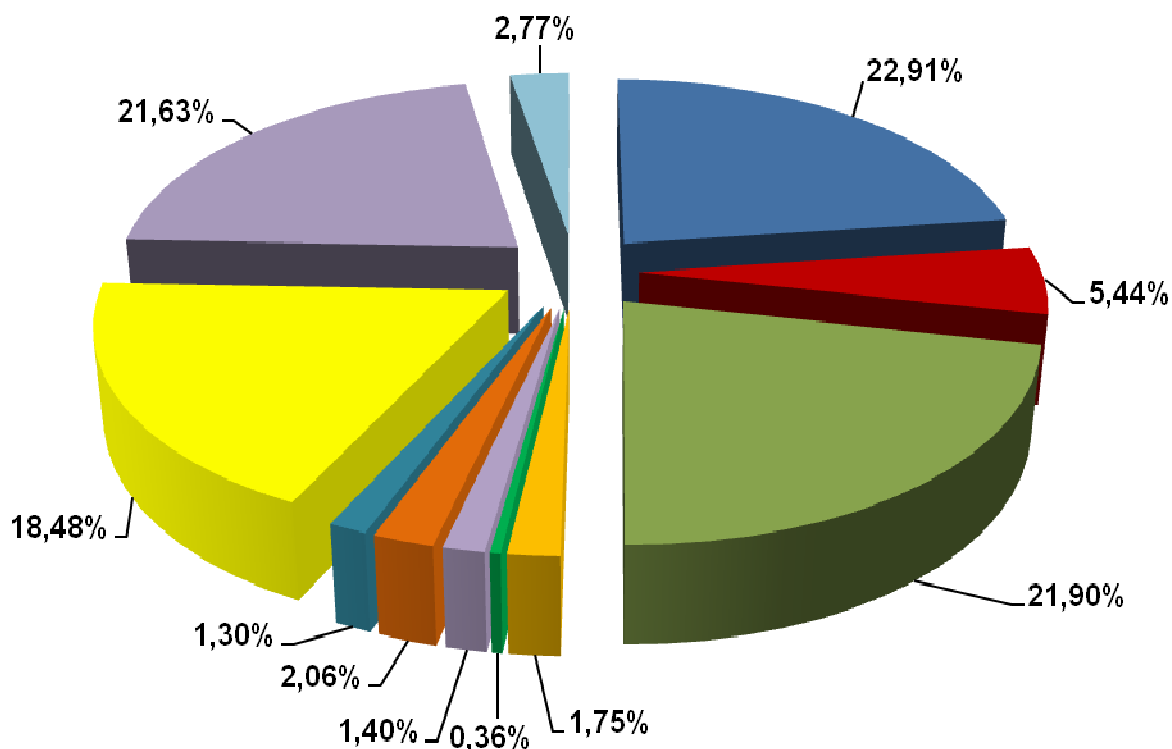
(w poz. A uwzględniono kwoty udziałów w podatku dochodowym, które wpłynęły w lipcu, a zarachowane zostały w czerwcu – 6.368.647 zł, zaś w poz. B uwzględniono otrzymaną w czerwcu subwencję oświatową – 9.359.142 zł – stanowiącą ratę lipcową).

Struktura wykonanych w I półroczu br. dochodów miasta wg źródeł, w podziale na dochody bieżące i majątkowe, przedstawia się następująco:

Podstawowym źródłem finansowania zadań realizowanych przez JST, stanowiącym o ich samodzielności, są **dochody własne**, które obejmują również udziały w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych. Wykonanie dochodów własnych za I półrocze to kwota 212.705 tys. zł, która stanowi 58,57% planu rocznego i 66,5 % dochodów ogółem w I półroczu. W dochodach własnych uzyskane dochody bieżące stanowią 86,32 %, zaś dochody majątkowe 13,68 %.

Struktura wykonanych dochodów własnych przedstawia się następująco:

- wpływ z podatków 48.719 tys. zł
- wpływ z opłat 11.577 tys. zł
- dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe 46.587 tys. zł
- dochody z majątku gminy 3.716 tys. zł
- dochody uzyskiwane na rzecz budżetu państwa 763 tys. zł
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności 2.988 tys. zł
- odsetki od środków finansowych 4.382 tys. zł
- dotacje oraz inne środki na zadania realizowane w drodze umów lub porozumień z jst 2.771 tys. zł
- inne dochody należne Miastu na podstawie odrębnych przepisów 39.296 tys. zł
- udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych 46.005 tys. zł
- udział we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych 5.901 tys. zł

W I półroczu realizacja dochodów własnych kształtowała się różnie w poszczególnych tytułach. W większości z nich wykonanie przekroczyło 50 % planu rocznego, chociaż ich realizacja nie zawsze przebiega liniowo.

Wpływy z podatków zamknęły się kwotą 48.718.738 zł, tj. 55,15 % planu rocznego.

Największym źródłem dochodów podatkowych jest podatek od nieruchomości. Wykonanie w I półroczu roku ubiegłego i bieżącego kształtowało się następująco:

Wykonanie I półrocze 2009	Plan 2010	Wykonanie I półrocze 2010	% wykonania planu 2010	% wykonania w stosunku do I półrocza 2009
34.462.046 zł	78.860.000 zł	43.079.621 zł	54,63	125

Większe wpływy związane są przede wszystkim z wyegzekwowaniem zaległości (4.835 tys. zł), w tym z tytułu zakończonych postępowań podatkowych, ale wynikają także ze zwiększonych stawek podatkowych oraz ukończenia nowych inwestycji budownictwa mieszkaniowego i gospodarczego.

Wpływy z podatku od środków transportowych wyniosły 1.308.143 zł, co stanowi 50,31 % planu rocznego. **W celu utrzymania korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego stawki podatkowe na rok 2010 ustalono na poziomie niższym od maksymalnych stawek ustawowych.**

Wykonanie planu dochodów z podatku od czynności cywilnoprawnych w I półroczu bieżącego i ubiegłego roku kształtowało się następująco:

Wykonanie I półrocze 2009	Plan 2010	Wykonanie I półrocze 2010	% wykonania planu 2010	% wykonania w stosunku do I półrocza 2009
1.754.135 zł	5.300.000 zł	3.617.398 zł	68,25	206,2

Plan pierwotny został zwiększony o 2,8 mln zł. Wysokość wpływów zależy od ilości zawieranych transakcji oraz od wartości rynkowej przedmiotów będących podstawą naliczenia podatku.

Niższy wskaźnik wykonania wystąpił we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej (43,96 %) oraz od spadków i darowizn (37,36 %). Są to dochody, podobnie jak podatek od czynności cywilnoprawnych, pobierane i przekazywane Miastu przez Urzędy Skarbowe.

Wpływy z opłat zamknęły się kwotą 11.577.349 zł, co stanowi 56,43 % planu rocznego.

Dochody z tytułu opłat komunikacyjnych wyniosły 1.463.284 zł, tj. 73,16 % planu rocznego. Opłaty te są pobierane m.in. za wydanie praw jazdy, dowodów i tablic rejestracyjnych, kart pojazdów i pozwoleń czasowych. Od sierpnia br. rozpoczęto zwracanie, na wniosek, nadpłaconych kwot za wydanie karty pojazdu w okresie od 21.8.2003 r. do 14.4.2006 r., w wysokości 425 zł. Łączna kwota zwrotów szacowana jest na ok. 2,8 mln zł i będą one sukcesywnie pomniejszały bieżące wpływy, co może doprowadzić do sytuacji, że wykonanie roczne spadnie do zera lub nawet będzie ujemne; zależeć to będzie od ilości złożonych i rozpatrzonych w tym roku wniosków. Miasto wystąpi do Skarbu Państwa z roszczeniem o pokrycie ubytku w dochodach z tego tytułu, gdyż konieczne będzie ograniczenie niektórych wydatków (na oświatę, na drogi).

Wpływy z opłat za zezwolenie na sprzedaż alkoholu w okresie sprawozdawczym wyniosły 2.350.068 zł, tj. 81,04 % planu rocznego. Wysoki wskaźnik wykonania wynika z terminu płatności tych opłat. W czasie trwania ważności zezwolenia opłaty wnoszone są w trzech ratach, płatnych do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku. Opłaty za nowe zezwolenia uiszczane są przed wydaniem zezwolenia. Wielkość opłaty zależy od wartości sprzedaży wyrobów alkoholowych w roku poprzednim. Im wyższy obrót ze sprzedaży alkoholi osiąga przedsiębiorca, tym wyższą opłatę musi zapłacić w roku następnym. Miasto ma wpływ na uzyskane z tego tytułu dochody tylko poprzez decyzje o cofnięciu lub wydaniu nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wpływy z tytułu opłaty skarbowej w okresie sprawozdawczym wyniosły 1.192.432 zł, tj. 51,84 % planu rocznego. Opłata uiszczana jest m.in. od wydawanych zaświadczeń i zezwoleń od dokonywanych czynności urzędowych oraz udzielonych pełnomocnictw.

Wysokość wpływów z opłaty targowej w I półroczu roku bieżącego i analogicznym okresie roku ubiegłego kształtowała się następująco:

Wykonanie I półrocze 2009	Plan 2010	Wykonanie I półrocze 2010	% wykonania planu 2010	% wykonania w stosunku do I półrocza 2009
741.885 zł	1.600.000 zł	656.757 zł	41,05	88,53

Spadek dochodów związany jest ze zmniejszającą się liczbą osób zainteresowanych prowadzeniem handlu na targowisku.

Niskie wykonanie wpływów z opłat za zajęcie pasa drogowego 850.289 zł (37,93 % planu rocznego) wynika przede wszystkim z zakończenia budowy kanalizacji sanitarnej w mieście, gdyż to firmy, które realizowały tę budowę, uiszczały największe kwoty. Korekta planu dochodów do wysokości przewidywanych wpływów z tego tytułu (1,2 mln zł) nastąpi na jednej z najbliższych sesji Rady Miasta.

Wpływy z opłat za korzystanie ze środowiska, które z początkiem bieżącego roku zostały włączone do budżetu, w okresie I półrocza br. wyniosły 3.585.926 zł, tj. 55,34% planu rocznego.

Wpływy z opłaty eksploatacyjnej od górnictwa w I półroczu br. wyniosły 1.329.198 zł, tj. 47,47 % planu. Plan roczny przyjęto szacunkowo, ustalając kwartalne wpływy na poziomie roku 2009 – w wysokości 700 tys. zł. W związku z tym, że faktyczne wpłaty wykazują tendencję malejącą (II kw. 2010 – 562 tys. zł), całości zaplanowanych wpływów nie uda się zrealizować. Zmniejszenie planu (o 350 tys. zł) nastąpi na jednej z najbliższych sesji Rady Miasta.

Dochody bieżące z majątku miasta w I półroczu br. zasiliły budżet kwotą 1.868.519 zł, co stanowi 83,10 % założonego planu. Podstawowym źródłem tych dochodów są opłaty za użytkowanie i użytkowanie wieczyste gruntów i nieruchomości. Opłaty roczne są uiszczane do końca marca każdego roku.

Wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym wyniosły 46.005.362 zł, co stanowi 43,42 % planu (po zmianach) przyjętego przez Radę Miasta i 40,37% kwoty wynikającej z ostatecznego zawiadomienia Ministerstwa Finansów. Na uzyskaną kwotę składają się: udział gminy 36.013.198 zł (36,94%) oraz powiatu 9.992.164 zł (10,25%). W budżecie pierwotnym wielkość wpływów z tego tytułu przyjęto wg kalkulacji Ministerstwa Finansów (zaokrąglenie w dół o 9 tys. zł) – na poziomie o ponad 6 mln zł wyższym od wykonania za rok ubiegły. W związku z tym, że wykonanie udziałów za 5 m-cy br. było niższe od wpływów za 5 m-cy 2009 r. o kwotę 2,4 mln zł, na sesji w czerwcu br. skorygowano (w dół) prognozę dochodów o 8 mln zł. Spadek dochodów związany jest z wprowadzeniem w 2008 roku ulg rodzinnych, a rok później dwustopniowej skali podatkowej na poziomie 18 i 32% (zamiast wcześniejszych 19, 30 i 40%). Niższe wpływy związane są także ze zmniejszeniem zatrudnienia i obniżeniem wynagrodzeń w następstwie kryzysu gospodarczego. Bezrobocie w mieście w grudniu 2009 roku (6,9%) w stosunku do grudnia roku 2008 (4,7%) wzrosło o 2,2 pkt. proc. (po raz pierwszy od pięciu lat).

W Rybniku za 2009 rok PIT rozliczyło ponad 97 tys. podatników, a odliczenia (100%) od dochodu wyniosły ponad 18 mln zł (wzrost w stosunku do 2008 roku o blisko 2 mln zł), natomiast odliczenia od podatku 26,1 mln zł (spadek w stosunku do 2008 roku o 2,4 mln zł), w tym ulga z tytułu wychowywania dzieci 25,7 mln zł (spadek odliczeń jak wyżej o blisko 2,1 mln zł). To zapewne skutek zmiany zasad rozliczania ulgi za dziecko. Od rozliczeń za 2009 rok podatek można było pomniejszyć tylko o taką kwotę ulgi, jak wynikała z przemnożenia 92,67 zł przez liczbę miesięcy w roku, w których wychowywano dziecko (poprzednio za cały rok za każde dziecko). Prognozowane wykonanie roczne 2010 szacuje się w wysokości 106 mln zł, tj. na poziomie skorygowanego planu.

Wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych wyniosły 5.901 tys. zł (59,01% planu rocznego po zmianach). W budżecie pierwotnym wielkość wpływów z tego tytułu przyjęto na poziomie wykonania za rok ubiegły (8.840 tys. zł). Na sesji w czerwcu br. dokonano zwiększenia o kwotę 1.160 tys. zł (wpływy za 5 - m-cy: 2008 – 4.355 tys. zł, 2009 – 5.911 tys. zł).

Udziały miasta w dochodach uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, obejmujące:

- 50% dochodów z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych (28.549,73 zł),
- 40 % lub 20% dochodów z tytułu zwrotu świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego (75.446,04 zł),
- 25% wpływów osiągniętych ze sprzedaży, z opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania, użytkowania wieczystego, czynszu dzierżawnego i najmu nieruchomości Skarbu Państwa oraz od odsetek za nieterminowe wnoszenie tych należności (656.135,80 zł),
- 5% wpływów z pozostałych dochodów (3.307,60 zł)

wyniosły łącznie w I półroczu 763.439,17 zł (94,08 % planu rocznego).

Ze sprzedaży majątku miasta w pierwszym półroczu osiągnięto dochody w wysokości 1.847 tys. zł, co stanowi 6,36% planu. W październiku zostaną przeprowadzone kolejne przetargi na sprzedaż nieruchomości, między innymi przy ulicach: 3-go Maja oraz gen. Józefa Hallera (parkingi), Wodzisławskiej 4, Sosnowej, Frontowej, Rybackiej, Rudzkiej 390, ks. Jana Pojdy 25, Patriotów 13 oraz Powstańców Śl. 2 i 4, Łony 1 i Józefa Ignacego Kraszewskiego 1. Łącznie ceny wywoławcze nieruchomości wystawionych do sprzedaży wynoszą ponad 50 mln zł netto. Jeżeli planowane przetargi zostaną choć w części rozstrzygnięte, plan dochodów (29 mln zł) może zostać zrealizowany.

3. Ogółem stan zaległości z tytułu dochodów budżetowych na dzień 30 czerwca 2010 r. wyniósł 18.366 tys. zł (bez odsetek od podatków lokalnych), co stanowi 4,57% należności ogółem. Największe zaległości wymagalne wystąpiły w podatkach: od nieruchomości (8.150 tys. zł) oraz od środków transportowych (1.009 tys. zł), a także z tytułu dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (4.787 tys. zł), w tym przede wszystkim z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych i świadczeń pobieranych z funduszu alimentacyjnego (4.564 tys. zł). Zaległości w podatkach od nieruchomości i od środków transportowych od przedsiębiorstw i firm będących w upadłości lub likwidacji (23 podmioty) wynosiły 2.872 tys. zł. Odsetki od zaległości z tytułu podatków lokalnych na koniec okresu sprawozdawczego wyniosły 2.958 tys. zł.

4. Skutki obniżenia przez Radę Miasta górnych stawek podatkowych w podatkach i opłatach lokalnych w okresie sprawozdawczym wyniosły **3.178.896,63 zł**, w tym:

- podatek od nieruchomości 2.391.490,20 zł:
 - od osób fizycznych: 421.417,05 zł
 - od osób prawnych: 1.970.073,15 zł
- podatek od środków transportowych: 717.736,83 zł:
 - od osób fizycznych: 378.230,93 zł
 - od osób prawnych: 339.505,90 zł
- opłata od posiadania psów: 69.669,60 zł.

5. Skutki zwolnień z podatków na podstawie uchwał Rady Miasta w okresie sprawozdawczym wyniosły **1.449.787 zł**, w tym:

- podatek od nieruchomości 1.445.949,50 zł:
 - *od osób fizycznych: 165.893,50 zł*
 - *od osób prawnych: 1.280.056 zł*
- podatek rolny: 1.899 zł:
 - *od osób fizycznych: 1.487 zł*
 - *od osób prawnych: 412 zł*
- podatek leśny *od osób fizycznych: 1.938,50 zł.*

III. WYDATKI BUDŻETOWE

1. Zwiększenia planu wydatków ogółem (per saldo) o kwotę + 21.617.271,43 zł

w tym:

- wydatki bieżące + 31.182.694,99 zł
- wydatki majątkowe - 9.565.423,56 zł

obejmują korekty planu wydatków w następujących działach

(kwoty zbiorcze stanowią różnicę między zwiększeniami i zmniejszeniami planu)

010 – rolnictwo i łowiectwo	+ 6.464,28 zł
600 – transport i łączność	+ 12.956.304,06 zł
630 - turystyka	+ 370.000 zł
700 – gospodarka mieszkaniowa	+ 5.733.043,00 zł
710 – działalność usługowa	+ 152.309,20 zł
750 – administracja publiczna	- 2.728.746,48 zł
751 – urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	+ 305.201,00 zł
754 – bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	+ 774.645,39 zł
758 – różne rozliczenia	- 830.891,07 zł
801 – oświata i wychowanie	+ 5.500.343,77 zł
851 – ochrona zdrowia	+ 725.723,31 zł
852 – pomoc społeczna	+ 329.984,13 zł
853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	+ 250.056,76 zł
854 – edukacyjna opieka wychowawcza	+ 579.526,07 zł
900 – gospodarka komunalna i ochrona środowiska	- 3.688.754,82 zł
921 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	+ 423.820,00 zł
926 – kultura fizyczna i sport	+ 758.242,83 zł

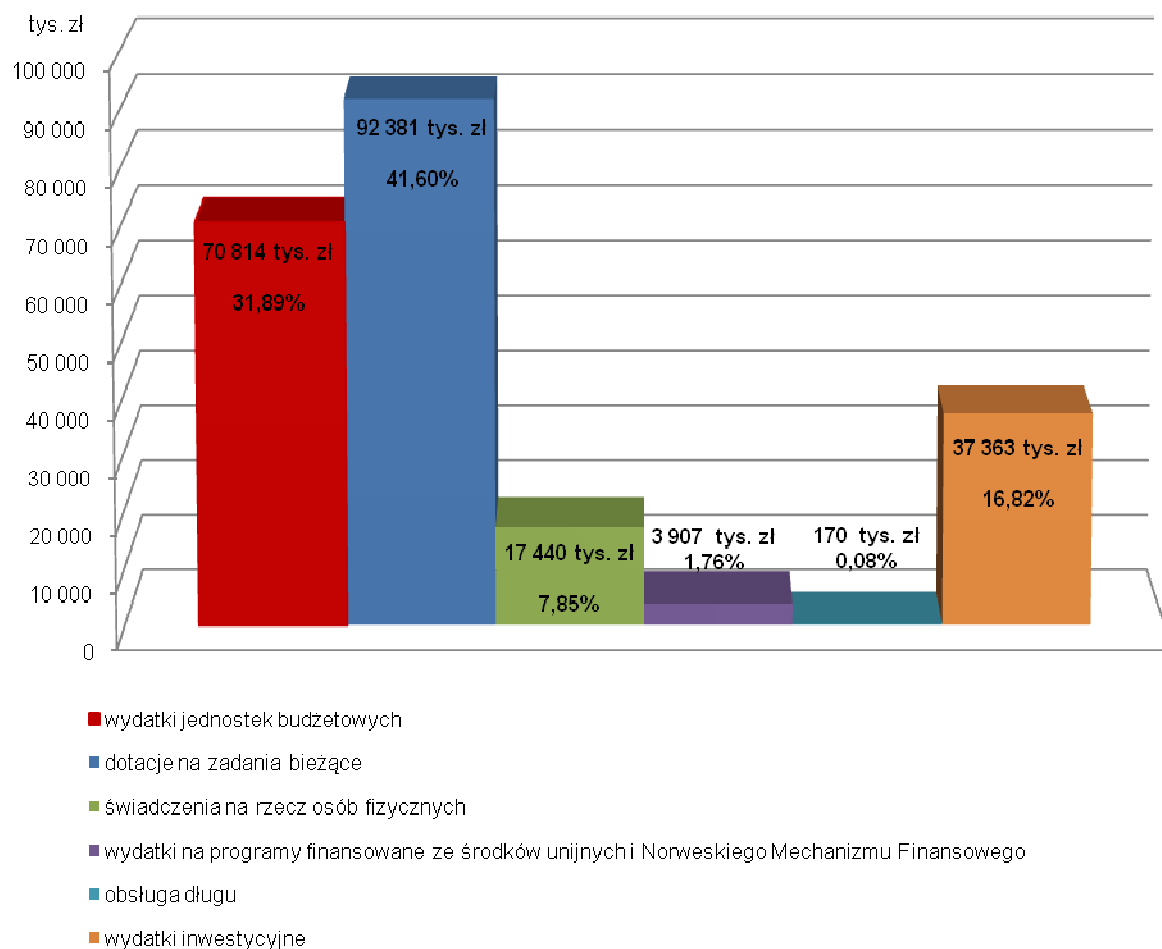
Największe korekty planowanych wydatków dotyczyły działów:

- **600 – transport i łączność** – przeznaczono dodatkowe środki na remonty (+ 6 mln zł) oraz inwestycje drogowe, w tym m. in.: *Droga Racibórz – Pszczyna* (+ 1.500.000 zł), *Przebudowa ul. Niepodległości* (+ 4.864.134,03 zł), *Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Ujejskiego* (+ 2.252.000 zł), *Przebudowa ul. Reymonta na odcinku od ronda Wodzisławskiego do skrzyżowania z ul. Jankowicką* (+ 1.934.500 zł), a także dostosowano plan do wartości uzyskanych po przetargach: *Budowa łącznika ul. Poligonowa – Rycerska w Kłokocinie* (- 1.151.446,73 zł), *Przebudowa układu komunikacyjnego w dzielnicy Rybnika Kłokocin ułatwiającego dostęp do terenów inwestycyjnych* (- 2.330.970 zł),
- **700 - gospodarka mieszkaniowa** – zwiększono dotację przedmiotową dla Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej z przeznaczeniem na remonty zasobów mieszkaniowych (o kwotę 2.500.000 zł), a także wydatki bieżące Urzędu Miasta o 3.120.000 zł z przeznaczeniem na płatności na rzecz Wspólnot Mieszkaniowych z tytułu wpłat na fundusz remontowy oraz zaliczek na poczet kosztów zarządu nieruchomością wspólną, w związku z przysługującym Miastu prawem własności lokali,
- **750 – administracja publiczna** – wprowadzono do budżetu wkład własny na realizację projektu *Rybnik – Inwestujesz – Zyskujesz* w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (1.299.500 zł) oraz zmniejszono wydatki (przesunięcie na 2011 rok) na realizację zadania *Miejska sieć szerokopasmowa* (o 4.169.814,13 zł),
- **801 – oświata i wychowanie** – wprowadzono do budżetu nowe projekty edukacyjne dofinansowane ze środków UE (*Leonardo da Vinci, Szkoła dobrych pomysłów, Jasny horyzont – kwalifikacje na przyszłość, Trafić w sedno..., Nasze przedszkole - Nasza bajka, Mogę ja, możesz ty – możemy my, Zawód z pasją, Klucz do biznesu*) – 2.930.879,71 zł, zwiększono per saldo dotację podmiotowe dla OZB – 952.253,68 zł, zwiększono wydatki na *Termomodernizację placówek edukacyjnych w Rybniku* – 1.117.283,05 zł,
- **900 - gospodarka komunalna i ochrona środowiska:**
 - skorygowano wydatki dotyczące projektów: budowa systemu kanalizacji sanitarnej (zmniejszenie o 9.102.000 zł) oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej (zmniejszenie o 2.424.980 zł),
 - włączono do budżetu wydatki zlikwidowanych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (zwiększenie o 8.023.873,61 zł).

2. Wydatki budżetowe ogółem zostały zrealizowane w 33,39 %, w tym:

- ♦ wydatki bieżące 41,01 % (plan 450.382.246,96 zł, wykonanie 184.711.170,83 zł)
- ♦ wydatki majątkowe 17,39 % (plan 214.798.220,10 zł, wykonanie 37.363.465,49 zł)

Udział poszczególnych rodzajów wydatków w ogólnym wykonaniu budżetu za pierwsze półrocze przedstawia się następująco:

Wydatki bieżące (83%) to w większości wydatki jednostek budżetowych (32%) oraz dotacje (42%), których wysoki udział w wydatkach ogółem wynika ze sposobu finansowania oświaty: rybnickie przedszkola, szkoły i inne placówki oświatowe są obecnie zakładami budżetowymi, a od 2011 roku będą jednostkami budżetowymi.

W wydatkach przeważa oświata i edukacyjna opieka wychowawcza. Wydatki te pochłonęły w I półroczu aż 79.398 tys. zł, tj. 35,75 % poniesionych wydatków ogółem. Miasto dopłaca ze środków własnych do zadań oświatowych, finansowanych z części oświatowej subwencji ogólnej; planowana dopłata roczna wynosi **30.096 tys. zł** (bez nakładów na remonty i inwestycje).

W okresie pierwszego półrocza Miasto otrzymało z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotację w wysokości 20.020 tys. zł (54 % planu rocznego), z czego wydatkowano 19.062 tys. zł (51 % planu rocznego). **Dopłaty ze środków własnych miasta** do realizacji zadań finansowanych przez budżet państwa wyniosły 1.473 tys. zł, a łącznie z zadaniami oświatowymi ponad 31,5 mln zł.

Do końca czerwca br. na drogi - remonty, przebudowy i inne wydatki bieżące (m. in. oznakowanie poziome dróg oraz oświetlenie ulic i placów) - wydano łącznie 5.853.825 zł, w tym ze środków niewygasających 2009 r. - 2.520.315 zł. Wykonano remonty chodników w ulicach Wiejskiej i Hibnera, dokonano naprawy wpustu na ul. Strzeleckiej i systemu odwodnienia na ul. Raławickiej, wyremontowano nawierzchnię ulic Jankowskiej i Związkowej oraz zatokę na ul. Kościuszki. Przebudowano także sygnalizację świetlną na skrzyżowaniu ulic Prostej – Ogrodowskiego oraz wykonano nawierzchnię ul. Przejazdowej. Ponadto zostały również rozpoczęte procedury przetargowe lub spisane umowy na dostawę betonowych elementów drogowych, wykonanie oznakowania poziomego dróg oraz remonty nawierzchni asfaltowych (ul. Raciborska, ul. Energetyków, ul. Żołędziowa, ul. Budowlanych, rondo Mazamet, ul. Staszica, ul. Kraszewskiego, ul. Strąkowska, ul. Małachowskiego, ul. Śląska, ul. Rybacka, ul. Ogrodowa) i chodników (w ulicach: Powstańców Śl., Cmentarnej, Śniadeckiego, Rudzkiej, Konarskiego, kard. Bolesława Kominka, Małachowskiego, Żurawiej, Gzelskiej, Lompy). Środki zaplanowane na remonty dróg i chodników w budżecie roku bieżącego zostaną w całości wydatkowane do końca grudnia.

Na remonty budynków szkół, przedszkoli oraz obiektów kultury, opieki społecznej i kultury fizycznej przeznaczono kwotę 2.402.340 zł, w tym z wydatków niewygasających 2009 r. - 1.495.762 zł. Większość remontów obiektów oświatowych została już zakończona bądź zostanie wykonana w III kwartale, z uwagi na konieczność realizacji robót w miesiącach wakacyjnych.

Do końca czerwca wykonano następujące prace w obiektach oświatowych:

- szkoły podstawowe: remonty dachów (SP18 i filia SP11), roboty malarskie (SP12 i SP32), malowanie sali gimnastycznej (SP18), remont ogrodzenia, posadzki i schodów zewnętrznych (SP1), remont fragmentu ogrodzenia (SP13), konserwacja i naprawa kotła c. o. (SP20), usunięcie awarii kotła c. o. (SP19), wymiana blacharki przy stolarence okiennej wraz z naprawą zniszczonych tynków (SP12), adaptacja byłego mieszkania służbowego na potrzeby świetlicy szkolnej (SP21), opracowanie projektu budowlanego na remont dachu i wymianę świetlików (SP3) oraz wymianę luksferów (SP11),
- przedszkola: naprawa rynien i rur spustowych (P35), remont instalacji odgromowej (P20), naprawa kominów (P12), remont sanitariatów (P37), awaryjny remont instalacji grzewczej (P1), usunięcie awarii c. o. (P12), montaż w kuchni systemu wentylacji nawiewno – wywiewnej (P14),
- gimnazja: opracowanie dokumentacji na wentylację w sali gimnastycznej (G5), remont gzymsu (G11),
- inne placówki: wymiana podłóg (ZS-P2), naprawa naświetli oraz usunięcie przecieków instalacji wodnej w korytarzach (ZSE-U), opracowanie studium wykonalności, aktualizacji kosztorysów i audytu energetycznego dla termomodernizacji budynku (ZST).

Wykonano również prace pielęgnacyjne drzewostanu przy 9 placówkach oraz odśnieżono dachy 17 obiektów oświatowych.

Przeprowadzono również roboty remontowe w Rodzinnych Domach Dziecka nr 1 i 2, Zespole Ognisk Wychowawczych, Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii, Ośrodku Pomocy Społecznej – Punkt Terenowy nr 1, Powiatowym Urzędzie Pracy, Młodzieżowym Domu Kultury, Domu Kultury w Niewiadomiu, Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej, Rybnickim Centrum Kultury, Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej przy ul. Karłowicza, a także rozpoczęto prace remontowe w Środowiskowym Domu Samopomocy „Cogito Noster”.

Uchwałą Nr 704/XLVIII/2010 z dnia 10 lutego br. Rada Miasta postanowiła o dopłacie do taryf dla gospodarstw domowych w wysokości 1,52 zł brutto do 1 m³ odprowadzanych ścieków. W okresie od kwietnia do czerwca br. dopłaty te wyniosły 647.193 zł.

Wydatki inwestycyjne poniesione w I półroczu zamknęły się kwotą 37.363 tys. zł. Ponadto ze środków wydatków niewygasających 2009 roku wydatkowano 17.656 tys. zł.

Niskie wykonanie wydatków inwestycyjnych (17%) w okresie sprawozdawczym wynika przede wszystkim z długotrwałego okresu przygotowywania i uruchamiania procedur przetargowych, które w znacznym stopniu opóźniają rozpoczęcie realizacji nowej inwestycji oraz czasochłonnego procesu przygotowywania dokumentów niezbędnych do podpisania umów o dofinansowanie ze środków unijnych. Rzeczowa realizacja większości zadań inwestycyjnych ujętych w budżecie planowana jest na II półroczu. Poniżej przedstawiono informacje na temat ważniejszych zadań inwestycyjnych:

a) Inwestycje drogowe (WPI):

- Regionalna Droga Racibórz – Pszczyna (opracowanie dokumentacji) - rozpoczęcie procedury przetargowej planowane jest na IV kwartał;
- przebudowa układu komunikacyjnego w dzielnicy Kłokocin ułatwiającego dostęp do terenów inwestycyjnych – inwestycja w trakcie realizacji, planowany termin zakończenia robót – maj 2011 r.;
- przebudowa ul. Żorskiej w ciągu DW 935 na odcinku od ronda Boguszowickiego do granic Miasta – zadanie na etapie postępowania przetargowego. Podpisanie umowy przewiduje się na wrzesień br. Zaplanowane środki w kwocie 25.514.216 zł prawdopodobnie zostaną częściowo przesunięte na rok następny, w zależności od harmonogramu rzeczowo – finansowego, jaki przedłoży Wykonawca;
- Obwodnica Północna na odcinku od ul. Budowlanych do ronda na skrzyżowaniu ul. Rudzkiej i Podmiejskiej – zadanie w trakcie realizacji, termin zakończenia robót planowany jest na październik 2011 r. Po przetargu zmniejszeniu uległa (w stosunku do wartości kosztorysowej określonej na 25.976.906 zł) wartość robót budowlanych - do kwoty 12.684.829 zł. Dofinansowanie z RPO wynosi 65,18% kosztów kwalifikowanych, jednak – w związku z oszczędnościami po przetargu - Miasto stara się o zwiększenie dofinansowania do 85%. Uzyskano już wstępną zgodę i po podpisaniu aneksu do umowy o dofinansowanie zostaną skorygowane nakłady w WPI i w budżecie. W bieżącym roku wydanych zostanie około 6 mln zł (plan roczny – ponad 14 mln zł);
- zwiększenie atrakcyjności terenów inwestycyjnych w Centrum Rybnika poprzez przebudowę i budowę układu drogowego (droga do Ryfamy) - termin zakończenia robót planowany jest na wrzesień br.; wydatki poniesione do końca czerwca br. – 1.708.929 zł (plan – 8.712.621 zł);
- przebudowa wiaduktu nad koleją na ul. Raciborskiej w ciągu DW 935 - termin zakończenia robót planowany jest na listopad br.; wydatki poniesione do końca czerwca – 2.263.061 zł (plan – 6.647.180 zł);

- usprawnienie i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez przebudowę DK 78 w Rybniku – zadanie w trakcie procedury przetargowej. Rozstrzygnięcie przetargu i podpisanie umowy przewiduje się najwcześniej na przełom października i listopada;
- utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania w ciągu DK 78 na odcinku ul. Gliwickiej – Rybnickiej – zaplanowane na rok bieżący w kwocie 404.821 zł wykonanie ekranów wzdłuż ul. Gliwickiej przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym Nr 1 zostanie prawdopodobnie przesunięte na przyszły rok (brak rozstrzygnięcia w sprawie zaskarżonej uchwały, dotyczącej utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania);
- przebudowa ul. Tkoczów oraz budowa ronda na ul. Małachowskiego – zaplanowany do opracowania w bieżącym roku projekt przebudowy zostanie wykonany do końca roku;
- łącznik Małachowskiego, Błękitna, Tkoczów – w bieżącym roku planowane jest rozpoczęcie procedury przetargowej na wykonanie dokumentacji;
- przebudowa ul. Świerkłańskiej na odcinku od ul. Kowalczyka do ul. Żeromskiego - roboty zakończono w lipcu br.;
- przebudowa skrzyżowania ulic Bieli – Szewczyka – Willowa – Brzozy na rondo - została podpisana umowa z wykonawcą na kwotę 1.097.367 zł, z terminem wykonania określonym na październik br.

b) Inwestycje drogowe (jednoroczne):

- dokumentacja techniczna dotycząca budowy dróg w dzielnicy Orzepowice w związku z projektowaną zabudową wielorodzinną (88.450 zł) - w trakcie opracowywania, planowany termin zakończenia - grudzień 2010 r.;
- budowa łącznika ulic Poligonowej – Rycerskiej – zadanie zakończono w lipcu br.;
- budowa kanalizacji deszczowej w ul. Ujejskiego - podpisano umowę z wykonawcą na kwotę 1.274.900 zł; planowany termin wykonania - grudzień br.;
- przebudowa ul. Zebrzydowskiej w Rybniku na odcinku od ul. Kotucza do ul. Budowlanych wraz z rondem Zebrzydowskim - inwestycja zakończona w lipcu br.;
- ułożenie warstwy nawierzchni asfaltowej oraz zabudowa barier energochłonnych na tzw. Zwale Północnym - rozpoczęcie procedury przetargowej planowane jest na IV kwartał;
- budowa nowych punktów świetlnych - w trakcie realizacji, planowany termin wykonania – grudzień br.;

- przebudowa ul. Podmiejskiej w Rybniku łączącej DW 920 (ul. Rudzka) z DK 78 (ul. Gliwicka) - zaplanowana w budżecie kwota 652.098 zł przeznaczona jest na wypłatę odszkodowań właścicielom gruntów, co będzie możliwe po uzyskaniu decyzji administracyjnej o pozwoleniu na realizację inwestycji;
- przebudowa ul. Raciborskiej w ciągu DW 935 na odcinku od ul. Kotucza do granic Miasta (wykonanie dróg dojazdowych do wiaduktu) - planowany termin wykonania robót - listopad br.;
- budowa chodnika, odwodnienia drogi oraz zatoki autobusowej na ul. Robotniczej - podpisano umowę z wykonawcą na kwotę 424.503 zł, planowany termin wykonania - wrzesień br.;
- przebudowa ul. Niepodległości (umowa na kwotę 2.163.919 zł) - planowany termin wykonania - październik br.;
- przebudowa ulicy Reymonta na odcinku od ronda Wodzisławskiego do skrzyżowania z ul. Jankowicką – podpisano umowę z wykonawcą na kwotę 4.270.000 zł, z terminem wykonania określonym na listopad br.

Wszystkie zaplanowane inwestycje jednoroczne powinny zostać zrealizowane w całości.

c) Inwestycje z zakresu gospodarki komunalnej:

- zamknięcie i rekultywacja II kwatery składowiska odpadów komunalnych – zadanie współfinansowane ze środków RPO. Roboty zostały zakończone, obecnie trwa obowiązkowa promocja projektu, po jej zakończeniu nastąpi rozliczenie zadania;
- budowa III kwatery składowiska odpadów komunalnych – zadanie jest realizowane; termin zakończenia planowany jest na grudzień 2012 r.;
- rozwój kompostowni odpadów – zadanie zakończono w 2009 r. Wykonano utwardzenie placu do składowania drewna i odpadów oraz zakupiono urządzenia: rozdrabniarko – mieszkarkę, ładowacz rolniczy samobieżny. Obecnie trwa obowiązkowa promocja projektu. Inwestycja zakwalifikowana została do dofinansowania ze środków RPO. Umowę o dofinansowanie i refundację poniesionych wydatków z budżetu Miasta w latach 2007- 2009 zawarto w marcu br. Koszt całkowity zadania to 890.341 zł, a poziom dofinansowania - 81,14% (722.422 zł);
- zakończono zadanie pn. „Likwidacja azbestu w budynku Szkoły Podstawowej nr 22 przy ul. Bocznej, dz. Niedobczyce” (koszt całkowity - 541.011 zł); trwają prace związane z „Likwidacją azbestu w budynku Zespołu Szkół nr 3 przy ul. Orzepowickiej dz. Maroko – Nowiny”. Prowadzona jest również termomodernizacja ww. budynków;
- realizowany jest projekt pn.: „Budowa zakładu odzysku odpadów budowlanych w Rybniku, ul. Kolberga”. Zakończone zostały roboty budowlane dotyczące I etapu zadania - budowa placów, boksów i dróg technologicznych, ogrodzenie i oświetlenie terenu. Trwa procedura przetargowa w II etapie zadania - zakup

maszyn specjalistycznych do przetwarzania odpadów (innych niż niebezpieczne), powstających na terenie Miasta w związku z pracami budowlanymi i remontowymi. Przedsięwzięcie zakwalifikowane zostało do dofinansowania ze środków RPO. Podpisanie umowy o dofinansowanie i refundację poniesionych wydatków w latach 2007 - 2009 przewidziano na IV kwartał br. Planowany poziom dofinansowania to 83,90 % (wnioskowana kwota – 2.508.811,36 zł).

d) Inwestycje z zakresu administracji i bezpieczeństwa publicznego:

- zakończono realizację zadania pn.: „Budowa systemu monitoringu wizyjnego w dzielnicach Miasta – II etap” - rozbudowano istniejący od 2006 r. system monitoringu o 10 kamer w dzielnicy Maroko – Nowiny, 7 kamer w dzielnicy Śródmieście, zakupiono i zainstalowano sprzęt niezbędny do korzystania z systemu – multipleksery, monitory i okablowanie oraz wykonano niezbędną do funkcjonowania monitoringu kanalizację teletechniczną. Zadanie zakwalifikowane zostało do dofinansowania ze środków RPO. Podpisanie umowy o dofinansowanie i refundację poniesionych wydatków w latach 2007 - 2010 przewidziano na III kwartał br. Koszt całkowity zadania to 2.196.695 zł (bez wydatków na promocję), a planowany poziom dofinansowania to 84,72% (wnioskowana kwota dofinansowania – 1.839.854 zł);
- zakończono budowę budynku Straży Miejskiej - całkowity koszt zadania wyniósł 5.638.656 zł.

e) Inwestycje oświatowe:

- „Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Budowlanych i basenu krytego oraz budowa instalacji solarnej, dz. Meksyk” – wykonano termomodernizację segmentu basenowego, modernizację hali basenu, wykonano instalację solarną przygotowania ciepłej wody użytkowej i wody basenowej. Koszt zakończonego zadania wyniósł 1.574.214 zł;
- „Zespół Szkół nr 2, dz. Północ - modernizacja auli” - (całkowity koszt – 833.425 zł); zmodernizowano aulę, docieplono zewnętrzne elewacje (zachodnią i północną), wymieniono drzwi zewnętrzne, opracowano aktualizację audytu energetycznego i kosztorysów oraz studium wykonalności na termomodernizację budynku;
- „Termomodernizacja placówek edukacyjnych w Rybniku (SP 22, SP 34, ZS 3, ZSE-U)” - zakończono roboty termomodernizacyjne budynku SP 22, dz. Niedobczyce (wartość robót i nadzoru – 765.290 zł). W toku są roboty w SP 34, ZSE-U i ZS 3, dz. Maroko – Nowiny. Zadanie zostało zakwalifikowane do dofinansowania ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

f) Inwestycja z zakresu ochrony zdrowia:

- „Termomodernizacja budynku Przychodni przy ul. Orzepowickiej 8d, dz. Maroko – Nowiny” - zadanie zakończone (całkowity koszt: 255.662 zł); likwidację azbestu ukończono w 2009 r. (całkowity koszt – 206.642 zł).

g) Inwestycje z zakresu kultury fizycznej i sportu:

- „Dokończenie budowy krytej pływalni przy ul. Jastrzębskiej w Rybniku – Boguszowicach” - zakończono budowę instalacji solarnej do przygotowania ciepłej wody użytkowej, opracowano dokumentację techniczną na budowę drogi dojazdowej łączącej halę widowiskowo - sportową z krytą pływalnią. Koszt całkowity – 16.708.850 zł, w tym: dotacja z FRKF – 2,5 mln zł, EKOFUNDUSZ – 204.480 zł oraz koszty poniesione przez KWK Jankowice – 123.088 zł;
- „Modernizacja hali widowiskowo – sportowej w Rybniku – Boguszowicach” - zadanie zostało zakwalifikowane do dofinansowania ze środków RPO. Podpisanie umowy o dofinansowanie i refundację poniesionych wydatków w latach 2007 - 2009 przewidziano na III kwartał br. Planowany poziom dofinansowania to 83,85 % (wnioskowana kwota – 3.999.529 zł);
- zakończono zadanie pn.: „Modernizacja hali widowiskowo – sportowej w Rybniku – Boguszowicach – II etap” – koszt całkowity - 5.394.740 zł, w tym: wkład własny – 3.415,753 zł, RPO – 1.978.987 zł. Obecnie realizowany jest III etap modernizacji hali. Zakończono już budowę kanalizacji zewnętrznej (wartość robót - 902.000 zł), zawarto także umowy na remont pomieszczeń piętra – antresoli i przyziemia oraz na pozostałe prace związane z zakończeniem robót;
- „Budowa boiska piłkarskiego na terenie ośrodka sportu i rekreacji w Rybniku – Kamieniu” (wartość zadania – 3.912.796 zł) - wycięto drzewa i rozpoczęto budowę boiska wraz z oświetleniem i ogrodzeniem oraz robotami towarzyszącymi (budowa trybun dla widzów, balustrad, chodników i schodów terenowych oraz stacji transformatorowej z linią kablową zasilającą). Zadanie uzyskało dofinansowanie ze środków Ministra Sportu i Turystyki w kwocie 1 mln zł. Planowany termin zakończenia - październik br.;
- „Modernizacja kąpieliska w dz. Chwałowice” (wartość zadania – 1.074.220 zł) - wyremontowano nieckę basenu pływackiego i rekreacyjnego, zrealizowano I etap instalacji stacji uzdatniania wody basenowej, wykonano nową nawierzchnię plaży basenowej oraz przyłącze wodociągowe i przykanalik kanalizacji sanitarnej (wartość wykonanych robót - 458.964 zł).

REALIZACJA PROJEKTU ISPA/FS
„BUDOWA SYSTEMU KANALIZACJI SANITARNEJ W RYBNIKU”

Łącznie w I półroczu 2010 roku dokonano płatności w wysokości 19.069.741,19 zł, w tym:

- z budżetu miasta - **8.893.983,35 zł** (w tym z WNW z 2009 r. **8.224.972,59 zł**),
- z Funduszu Spójności (pożyczka płatnicza z NFOŚiGW) - **10.175.757,84 zł**.

1. W maju br. zakończono budowę kanalizacji sanitarnej w 3 dzielnicach miasta w ramach kontraktu 02.4/I/II „Budowa kanalizacji w dzielnicach Ligota - Ligocka Kuźnia, Gotartowice i Boguszowice Stare w Rybniku - dokończenie robót”, trwały również prace porządkowe na kontraktach:
 - **02.3/II** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Piaski - Paruszowiec, Niedobczyce i Niewiadom w Rybniku - dokończenie robót”,
 - **02.2/II** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Orzepowice i Zebrzydowice w Rybniku - dokończenie robót”.
2. Przez cały okres prowadzenia robót oraz w trakcie okresu gwarancyjnego sprawowany był nadzór inwestorski przez firmę Jacobs GIBB Consortium, która pełni tę funkcję w ramach umowy „Inżynier Kontraktu i Asysta Techniczna dla PIU/PWiK w Rybniku – dokończenie nadzoru”.
3. Na sesji Rady Miasta w czerwcu br. Biuro Realizacji Projektu przedstawiło do akceptacji *Aktualizację Master Planu gospodarki wodno - ściekowej dla Projektu ISPA/FS „Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Rybniku”*. Zgodnie z zapisami art. 8 *Warunki dotyczące projektu*, pkt 5 *Warunek dotyczący planu ramowego Memorandum Finansowego*, ostatnia płatność ze środków Komisji Europejskiej uzależniona jest od przygotowania przez Miasto Rybnik ulepszanego planu ramowego, przedstawiającego osiągnięcie pełnej zgodności z Dyrektywami Unii Europejskiej dotyczącymi gospodarki wodnej.
4. Dnia 2 lipca br., na wniosek Miasta Rybnika zarejestrowany 19 listopada 2009 r., Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2010)4727 zmieniającą decyzję PH/2001/5362 z 13 grudnia 2001 r. oraz decyzję zmieniającą nr K(2006)6414 z dnia 2 grudnia 2006 r. dotyczącą przyznania pomocy dla Projektu „Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Rybniku”. Zgodnie z decyzją zmieniającą wydatki związane z realizowanym Projektem ISPA/FS będą kwalifikowane do 31 grudnia 2010 r. Zmianie uległ również plan finansowy, w którym całkowita suma wydatków kwalifikowanych w wysokości 111 440 000 euro została rozłożona do 2010 r., zmniejszona została także wartość salda końcowego z 20% do 10%. Ponadto, zgodnie z wnioskiem Beneficjenta, zwiększono zakres rzeczowy Projektu, tj. ilość pompowni z 57 do 68 sztuk.
5. Dnia 9 lipca br. podpisano ugody z firmą Eiffage Construction Česká Republika s.r.o. (dawniej TCHAS s.r.o.), w ramach zerwanego kontraktu 02.4/I obejmującego budowę kanalizacji sanitarnej w Ligocie - Ligockiej Kuźni, Gotartowicach i Boguszowicach Starych oraz w ramach kontraktu 02.2/II obejmującego dzielnice Orzepowice i Zebrzydowice. Wykonawca przekazał Miastu brakujące dokumenty, tj. Oświadczenie Kierownika Budowy i Dzienniki Budowy, co umożliwiło złożenie dokumentacji odbiorowej dla Orzepowic i Zebrzydowic w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego, a w następstwie przesyłanie ścieków z dzielnic Orzepowice i Zebrzydowice do oczyszczalni. Jednocześnie wypełniony został warunek zapewnienia tranzytu ścieków z gmin Gaszowice i Jejkowice oraz dzielnicy Niewiadom Górny (Buzowice) w Rybniku.
6. Dnia 22 lipca br. nastąpiło uroczyste zakończenie realizacji całego Projektu ISPA/FS. Łącznie w latach 2002 - 2010 wybudowano 546 km kanalizacji sanitarnej i 68 przepompowni ścieków, umożliwiając podłączenie do sieci kanalizacyjnej 11.424 posesji w 17 dzielnicach Miasta oraz w dwóch sąsiednich gminach Gaszowice i Jejkowice. Wartość projektu (po rozliczeniu większości kontraktów) wyniosła ponad 146 mln EUR, w tym dofinansowanie z Funduszu Spójności 71.321.600 EUR.

Realizacja Projektu pozwoliła osiągnąć m.in. następujące cele:

- redukcję ilości odprowadzanych do środowiska zanieczyszczeń, a w efekcie poprawę jakości wód w rzekach i Zbiorniku Rybnickim,
- uregulowanie gospodarki ściekowej na terenie gminy poprzez odprowadzenie ścieków do systemu odbioru i oczyszczania przy jednoczesnym ograniczeniu ilości wód deszczowych i infiltracyjnych dopływających do oczyszczalni,
- poprawę warunków sanitarnych i podniesienie standardu życia mieszkańców,
- spełnienie wymagań prawa polskiego i Unii Europejskiej,
- podniesienie atrakcyjności terenów dla inwestorów.

REALIZACJA PROJEKTU POIŚ
„UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ W MIEŚCIE RYBNIK”

Równocześnie z budową kanalizacji sanitarnej realizowany był Projekt **„Uporządkowanie gospodarki ściekowej w mieście Rybnik”**.

W lutym br. nastąpiło zakończenie kontraktu na roboty pn. *„Uporządkowanie i przebudowa istniejącej kanalizacji sanitarnej dla dzielnic centralnych Miasta Rybnika - zlewnia kolektora A”*. Wybudowano łącznie 4,3 km kanalizacji sanitarnej.

Przez cały okres prowadzenia robót oraz w okresie gwarancyjnym sprawowany był nadzór inwestorski przez firmę SAFEGE S.A., która pełni tę funkcję w ramach umowy *„Inżynier Kontraktu dla Projektu Uporządkowanie gospodarki ściekowej w mieście Rybnik”*.

Płatności dokonane w I półroczu 2010 r. wyniosły 1.363.802,62 zł (100% z WNW 2009 r.).

Troska o ochronę środowiska naturalnego i dostosowanie do wymogów unijnych jest jednym z najważniejszych priorytetów Miasta. Oprócz kanalizacji sanitarnej w dzielnicach, wybudowano miejską kompostownię odpadów pochodzenia roślinnego oraz zlikwidowano azbest w wielu budynkach użyteczności publicznej. Zakończono także I etap budowy zakładu odzysku odpadów komunalnych, co rozwiąże w mieście problem gospodarki odpadami na dziesięciolecie.

IV. Realizacja przychodów i kosztów zakładów budżetowych, Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym oraz dochodów własnych jednostek budżetowych za okres pierwszego półrocza przedstawia się następująco:

Nazwa	Stan środków obrotowych na początek roku	Przychody			Koszty		
		plan	wykonanie	%	plan	wykonanie	%
Oświatowe zakłady budżetowe	1.488	174.425	81.714	46,85	175.533	84.993	48,42
<i>w tym: dotacje z budżetu:</i>		165.710	76.783	46,34			
<i>podmiotowa</i>		164.303	76.654	46,65			
<i>inwestycyjna</i>		1.407	129	9,17			
<i>przychody własne</i>		8.474	4.735	55,88			
<i>inne zwiększenia / zmniejszenia</i>		241	196		76	107	
Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	1.593	35.184	18.964	53,90	35.196	13.299	37,78
<i>w tym: dotacje z budżetu:</i>		8.484	5.190	61,17			
<i>przedmiotowa</i>		5.500	4.000	72,73			
<i>inwestycyjna</i>		2.984	1.190	39,88			
<i>przychody własne</i>		26.700	13.774	51,59			
<i>inne zwiększenia / zmniejszenia</i>		0	0		0	0	
Powiatowy FGZGiK	474	805	507	62,98	1.174	161	13,71

Nazwa	Stan środków pieniężnych na początek roku	Dochody			Wydatki		
		plan	wykonanie	%	plan	wykonanie	%
Dochody własne j.b.	174	216	151	69,91	390	149	38,21

Koszty **oświatowych zakładów budżetowych** zostały sfinansowane w 90,5% dotacją budżetową. Struktura kosztów poniesionych w pierwszym półroczu przedstawia się następująco: wynagrodzenia 66%, pochodne od wynagrodzeń 11 %, odpisy na ZFŚS 7% oraz pozostałe koszty (wydatki rzeczowe i opłaty) 16%.

Planowana dotacja celowa z budżetu miasta na inwestycje OZB wynosi 1.407.230 zł, w tym:

- 1.015.989,86 zł – „Wzrost dostępności i poprawa warunków kształcenia ustawicznego” (ZST), wykorzystano w I półroczu kwotę 128.974 zł,
- 311.240,32 zł – utworzenie 3 szkolnych placów zabaw w ramach realizacji rządowego programu Radosna Szkoła (100.000 zł – SP16; 120.000 zł - SP20; 91.240,32 zł – ZSzP 2).

Oświatowe zakłady budżetowe z własnych środków sfinansowały:

- zakupy inwestycyjne (42.130 zł) – zmywarka do naczyń (ZS3), obierarka do ziemniaków (P39), patelnia elektryczna (G11), maglownica (RCEZ), tablica zegarowa na basen (ZSB), zestawy zabawowe - plac zabaw (P36),
- inwestycję wykonania wentylacji (15.134 zł) – Rybnickie Centrum Edukacji Zawodowej.

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej finansuje swoją działalność przede wszystkim przychodami własnymi (czynsze z budynków mieszkalnych i lokali użytkowych), których przypis w I półroczu wyniósł 13.774 tys. zł, co stanowi 51,6 % przychodów z tego tytułu planowanych na cały rok. Otrzymana z budżetu miasta dotacja przedmiotowa przeznaczona została na remonty zasobów mieszkaniowych. W budżecie przewidziano także dla ZGM dotację inwestycyjną w wysokości 2.984 tys. zł na kontynuację budowy budynku mieszkalnego przy ulicy Kolejowej. Do końca czerwca br. zrealizowano nakłady inwestycyjne w kwocie 1.190 tys. zł, zaś pozostała część środków zostanie wykorzystana w II półroczu. Ponadto ze środków własnych Zakład dokonał zakupu sprzętu komputerowego oraz oprogramowania na kwotę ponad 79 tys. zł.

V. Wynik budżetu osiągnięty w pierwszym półroczu br. jest dodatni i wynosi 97.680.019 zł. Wyższy - o 18,31 punktu procentowego - poziom realizacji dochodów (51,70 %) od poziomu realizacji wydatków (33,39 %) wynika ze specyfiki przebiegu realizacji budżetu. Wpływy z podatków i opłat lokalnych zasilają budżet w miarę równomiernie; podobnie jest z wydatkami bieżącymi, związanymi ze sprawnym funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych Miasta. Inwestycje i remonty są finansowane z budżetu głównie w II półroczu (wiele kontynuowanych robót zostało sfinansowanych w I półroczu z wydatków niewygasających z roku 2009).

Roczny wynik budżetu zależał będzie między innymi od stopnia realizacji inwestycji drogowych; wpływają na to czasochłonne procedury przetargowe i unijne, ale także warunki atmosferyczne. Istotne znaczenie dla budżetu będą też miały efekty październikowej sprzedaży mienia. W związku z decyzją Komisji Europejskiej, zmniejszającą poziom prefinansowania salda końcowego projektu ISPA/FS z 20% do 10%, spodziewana jest refundacja wydatków w wysokości 7,1 mln euro, zapłaconych z pożyczki płatniczej z NFOŚiGW. Otrzymane (może jeszcze w 2010 roku) środki obniżą deficyt budżetowy i zostaną automatycznie zaliczone (w rozchodach budżetu) na spłatę zadłużenia.

Aktualnie sytuacja Miasta jest stabilna. Wszystkie płatności są regulowane terminowo, a płynność finansowa jest zachowana. Nie będzie już w tym roku zaciągane nowe zadłużenie na warunkach komercyjnych. Zmiany w budżecie pozwolą na wykreślenie z przychodów kwoty 30,5 mln zł innych kredytów i pożyczek. Stale czynione są starania o pozyskanie dodatkowych, bezzwrotnych źródeł finansowania. Stabilną sytuację Miasta potwierdza przeprowadzona w lipcu br. aktualizacja ratingu przez agencję Fitch Polska S. A. – rating został utrzymany na wysokim poziomie A(pol) z perspektywą stabilną.

W perspektywie wieloletniej w zakresie finansów Miasto stoi przed poważnymi wyzwaniami. Baza dochodowa, stanowiąca podstawę samorządności, kurczy się. Nadal tendencję spadkową wykazują wpłaty z tytułu udziałów w PIT, stanowiące pokaźne źródło dochodów. Ograniczone zostało dofinansowanie z budżetu państwa do zadań własnych (maksymalnie do 80%), a na zapowiadaną wcześniej nowelizację ustawy o dochodach JST (wprowadzenie zwolnienia z podatku VAT inwestycji realizowanych przez samorządy) w najbliższej przyszłości nie ma co liczyć. Generalnie większość uchwalanych lub projektowanych zmian w prawie jest dla samorządów niekorzystna. Przykładem „reguła wydatkowa”, która – o ile nie zostaną uwzględnione postulaty samorządowców – może być kolejnym powodem do obaw.

„Nowe limity zadłużenia samorządów, które wejdą w życie za ponad trzy lata, są tak restrykcyjne, że po 2014 roku właściwie żadna polska gmina nie zaciągnie już żadnego kredytu. Albo parlament zmieni te przepisy, albo przez 10-15 lat nie będziemy finansować inwestycji z kredytów, czyli właściwie inwestycji nie będzie.... Na wkład własny do unijnych funduszy po prostu nie będziemy mieć pieniędzy... Chyba że rząd chce ograniczyć zaciąganie kredytów przez samorządy do zera, by zmniejszyć deficyt sektora publicznego.” (wypowiedź Ryszarda Grobelnego, prezydenta Poznania, podczas debaty „Rzeczpospolitej” o finansach samorządów).